

Republička agencija za elektronske komunikacije ("RATEL")

Višnjićeva 8
11000 Beograd

U Beogradu, 07. juna 2011. godine

Predmet: Komentari na izveštaj o analizi veleprodajnog tržišta terminacije poziva u mobilnoj mreži

Poštovani,

Povodom javnih konsultacija o nacrtu Odluke o određivanju relevantnih tržišta podložnih prethodnoj regulaciji, kao i izveštajima o analizi devet tržišta koja je RATEL predložio kao relevantna tržišta u Republici Srbiji (RS), Vip mobile, ovim putem dostavlja svoje mišljenje na izveštaj o analizi veleprodajnog tržišta terminacije poziva u mobilnoj mreži (tržište br.7).

Komentari Vip mobile-a se odnose na sledeće:

- I. Metodologija za kontrolu cena operatora sa značajnom tržišnom snagom (ZTS) koji nema obavezu računovodstvenog razdvajanja i primene računovodstva troškova;**
- II. Cena terminacije međunarodnih dolaznih poziva.**

Vip mobile pozdravlja sprovođenje analize relevantnih tržišta, uključujući i analizu veleprodajnog tržišta terminacije poziva u mobilnu mrežu (tržište br.7), kao veliki korak u pozitivnom smeru. U nastavku dopisa dostavljamo obrazloženje gore navedenih komentara.

- I. Metodologija za kontrolu cena operatora sa značajnom tržišnom snagom (ZTS) koji nema obavezu računovodstvenog razdvajanja i primene računovodstva troškova**

Vip mobile ističe da je RATEL primenio regulatorne obaveze koje su u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama i evropskom praksom, te da je pri određivanju regulatornih obaveza, vodio računa o razlikama između pojedinih operatora – posebno pri određivanju obaveze odvojenih računa.

Međutim, izveštaj o analizi veleprodajnog tržišta terminacije poziva u mobilnoj mreži, kao i obaveze operatora sa ZTS, u principu su generalnog karaktera. Stoga je od izuzetne važnosti kako će RATEL da kontroliše implementaciju tih obaveza u praksi.

Kod primene regulatorne obaveze kontrole cena, ističemo sledeće:

- **Prvo**, neophodno je da RATEL uvede primenu odvojenih računa i troškovnog principa za operatora sa ZTS, a koji ima navedenu obavezu (incumbent);
- **Drugo**, ne bi trebalo da se Vip mobile-u nameće obaveza primene troškovnog principa.

Smatramo da preporuka RATEL-a, navedena u tački 6.5, izveštaja o analizi tržišta br.7, a koja se odnosi na primenu troškovnog principa u cilju formulisanja cene usluge terminacije poziva za operatore sa ZTS koji nemaju obavezu zasnivanja cena na bazi troškovnog principa, treba da se briše iz navedene analize.

Napominjemo da se u tački 4.1.5, izveštaja o analizi veleprodajnog tržišta terminacije poziva u mobilnoj mreži, zaključuje da Vip mobile, kao najmanji operator na tržištu, u prve dve godine nije imao povoljnu situaciju u pogledu ostvarivanja ekonomije obima, te da se situacija popravlja počev od 2009. godine.

Međutim, trend porasta tržišnog učešća Vip mobile-a još uvek nije dovoljan da može da kompenzuje znantno veće tržišno učešće preostala dva mobilna operatora.

U Preporuci Evropske komisije o tretiranju fiksne i mobilne terminacije (2009/396/EZ), jasno se ističe da bi operator mogao da ostvaruje minimalni volumen efikasnosti, u slučaju da ima tržišno učešće između 15% i 20%.

II. Cena terminacije međunarodnih dolaznih poziva

Imajući u vidu trenutne ekonomske okolnosti kao i stepen razvoja tržišta, predlažemo da se cena terminacije međunarodnih dolaznih poziva, kao i do sada, formira na osnovu komercijalnih uslova i pregovora, te da se imaju u vidu sledeći argumenti:

1. Korist od smanjenja cene međunarodne terminacije ide isključivo u prilog međunarodnih operatora;
2. Smanjenje vrednosti tržišta terminacije međunarodnog saobraćaja u Srbiji – može da se meri u milionima EUR;
3. Smanjivanje operativnog toka novca za sve domaće operatore koji tranzitiraju međunarodni saobraćaj;
4. Negativan upliv na:
 - pad prihoda mobilnih operatora;
 - pad prihoda fiksnih operatora koji tranzitiraju međunarodni saobraćaj;
 - povećanje spoljnotrgovinskog deficita Srbije (smanjeni priliv strane valute – smanjenje izvoza);
 - smanjivanje potencijala domaćih operatora za investicije i dalji razvoj usluga.

Tržište međunarodne terminacije je podložno supstituciji (operatori mogu na osnovu komercijalnih pregovora da promene dobavljača usluge), te stoga cena usluge međunarodne terminacije treba da bude formirana na osnovu ponude i tražnje na međunarodnom tržištu.

S poštovanjem,

Vip mobile d.o.o.